

Quick scan ecologie

Structuurbaan te Nieuwegein

30 mei 2020

Samenvatting

Voor de planlocatie aan de Structuurbaan te Nieuwegein worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het betreft deels een leeg perceel waarop nieuwbouw zal plaatsvinden. De zuidkant van het perceel is een verhard bedrijventerrein waar twee loodsen staan. Het voornemen is deze loodsen te slopen en nieuwbouw te realiseren.

Onderzocht is of er effecten op beschermde natuurwaarden kunnen ontstaan.

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 4 mei 2020 is gebleken dat de kans op huismussen en gierzwaluwen niet is uit te sluiten. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk. De kans op aanwezigheid van vleermuizen is niet aannemelijk, een afdoend onderzoek is niet nodig. Op de planlocatie zijn twee watergangen te vinden, algemeen voorkomende amfibieën zijn hier niet uit te sluiten.

Een ontheffing van de Wet Natuurbescherming is mogelijk nodig.

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is noodzakelijk.

Inhoud

- 2 - Inleiding
- 3 - Beschrijving gebied
- 4 - Waarnemingen
- 7 - Analyse
- 9 - Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	Aalberts Ontwikkeling bv
Projectnummer	20.199
Datum	30 mei 2020
Auteur	M.J. Josemans
Gecontroleerd	P.J.H. van der Linden
Status	definitief

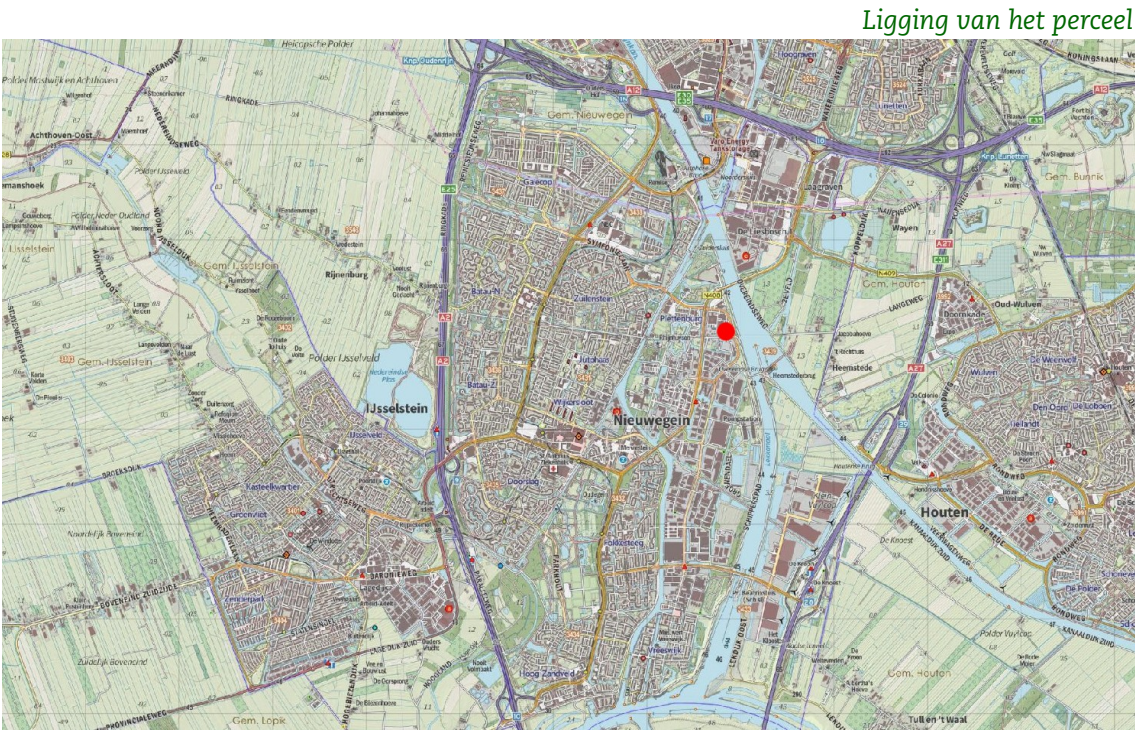
Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum
mob 06 - 27564247
e-mail vanderlinden@elsenlinde.nl

Inleiding

Voor de planlocatie aan de Structuurbaan te Nieuwegein worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het betreft deels een leeg perceel waarop nieuwbouw zal plaatsvinden. De zuidkant van het perceel is een verhard bedrijventerrein waar twee loodsen staan. Het voornemen is deze loodsen te slopen en nieuwbouw te realiseren.

Voor de ruimtelijke plannen wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

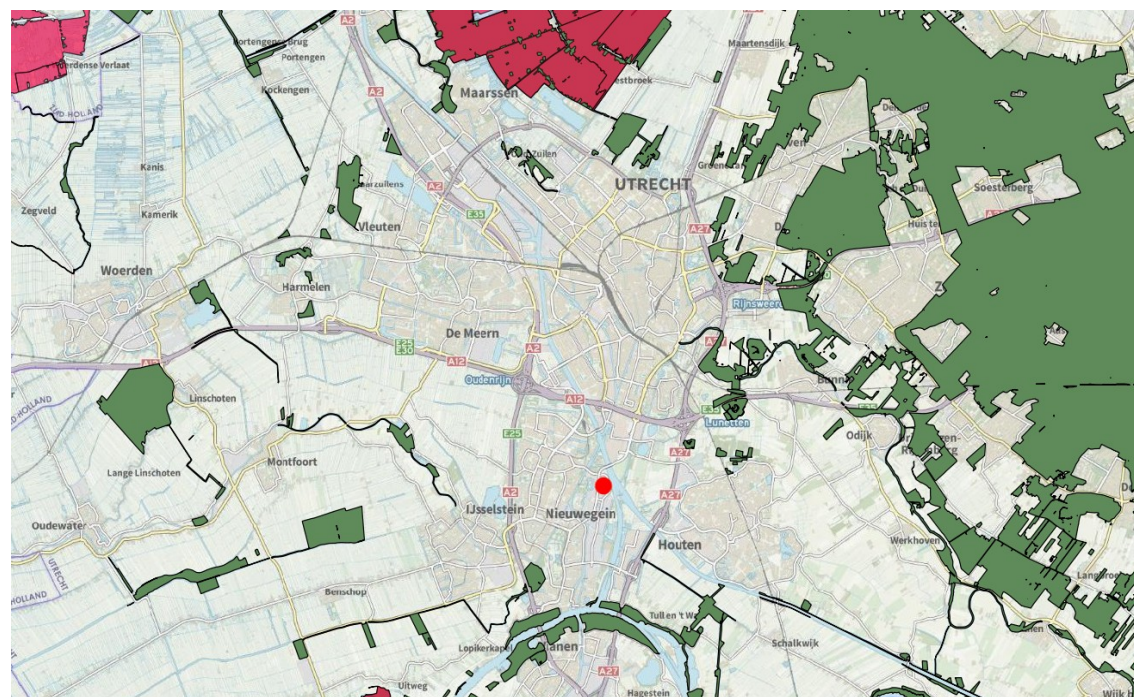
Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 4 mei 2020 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de planlocatie

Ligging van het perceel ten opzichte van Natura 2000-gebieden (rood) en gebieden die deel uitmaken van Natuurnetwerk Nederland (groen)

De planlocatie ligt aan de Structuurbaan, binnen de bebouwde kom van Nieuwegein. De planlocatie betreft deels een leeg perceel, deels een bedrijventerrein en wordt omsloten door enkele woningen en industrieterreinen. Het perceel bevindt zich naast de doorgaande weg in Plettenburg, met het Amsterdam-Rijnkanaal ten oosten van de planlocatie.

Vanaf de planlocatie gemeten ligt het Natura 2000-gebied Uiterwaarden-Lek op ruim 9 Km ten zuidwesten en Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen op ruim 11 Km ten noorden van het gebied. Gebieden die deel uitmaken van Natuurnetwerk Nederland (NNN) liggen op ruim 2.5 Km ten noordoosten en ongeveer 3.5 Km ten zuiden van de planlocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor de functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locatie worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 4 mei 2020 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 4 mei 2020 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden betroffen droog, zonnig weer, 13 °C en 3 Bft. Er was sprake van ongeveer 15% bewolking.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Er zijn geen waarnemingen van gierzwaluwen (*Apus apus*) nabij de planlocatie gemeld. Ter hoogte van de Lekkanaaldijk is één huismus (*Passer domesticus*) waargenomen en gemeld afgelopen jaren. Waarnemingen van vleermuizen worden alleen gemeld rondom Fort Jutphaas. Er zijn geen waarnemingen van steenuilen (*Athene noctua*), kerkuilen (*Tyto alba*) en kikkers gemeld op en rondom de planlocatie (waarnemingen.nl).

Vegetatie en planten

Het grootste deel van het perceel is onverhard en begroeid met algemene plantensoorten, zoals weegbree (*Plantago* spp.), zandkool (*Diplotaxis* spp.), hondsdraf (*Glechoma hederacea*) en grote brandnetel (*Urtica dioica*). Het bedrijventerrein en het perceel wordt afgeschermd met een heg. Ook staat op het perceel een klein bosje met linde (*Tilia* spp.) en es (*Fraxinus excelsior*).

Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

Juridisch zwaardere beschermde soorten

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

De planlocatie betreft een begroeid, leeg perceel en een verhard bedrijventerrein met twee loodsen. De loodsen hebben schuine daken met golfplaten en bestaan deels uit metselwerk. Eén loods bevat enkele open stootvoegen die groot genoeg zijn voor vleermuizen. Echter zijn deze stootvoegen alleen aanwezig op de westzijde van de loods, dus de muur ligt voornamelijk in de schaduw en is dus koud. Dit maakt het niet aannemelijk dat vleermuizen zich zouden ophouden in deze stootvoegen.

De bomen op de planlocatie zijn gecontroleerd en bevatten geen holtes waar vleermuizen zich kunnen ophouden.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Het perceel valt binnen de bebouwde kom van Nieuwegein. De kans op een jachtgebied langs de Structuurbaan is aanwezig gezien de directe, groene omgeving van de

planlocatie. Ook potentiële vliegroutes zijn langs de Structuurbaan mogelijk. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet noodzakelijk omdat de woningen buiten de invloedssfeer van de bomen langs de Structuurbaan staan. De openbare ruimte wijzigt niet.

Laag beschermde zoogdieren

Rondom de planlocatie is kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals spitsmuizen en muizen. Met de uitvoering van de werkzaamheden moet hiermee rekening worden gehouden. Voor de soorten is geen ontheffing nodig.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. De kopgevel van de eerste loods bevat meerdere openingen onder de dakrand. Dit zijn geschikte mogelijkheden voor huismussen en gierzwaluwen om zich op te houden. Tijdens het bezoek van 4 mei 2020 is op deze kopgevel een nest gelokaliseerd van een invliegende huismus.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is de kans op aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Op de planlocatie is er mogelijkheid voor algemeen voorkomende broedvogels om te nestelen in de begroeiing en de bomen op het perceel. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden op de planlocatie.

Herpetofauna en vissen

Er is oppervlaktewater aanwezig aan de west- en zuidkant van het perceel. Bij beide watergangen is riet (*Phragmites australis*) te vinden op de steile oevers. De watergang aan de zuidkant bevat helder water met waterplanten. De watergang aan de westkant is deels bedekt met kroos. Watergebonden organismen zoals kikkers en salamanders kunnen niet worden uitgesloten binnen de planlocatie. Het betreffen algemeen voorkomende soorten als bastaardkikker (*Pelophylax esculentus*) of kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*).

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de planlocatie. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 4 mei 2020 is gebleken dat de kans op huismussen en gierzwaluwen niet is uit te sluiten. Een afdoend onderzoek naar huismussen en gierzwaluwen is noodzakelijk. De kans op aanwezigheid van vleermuizen is niet aannemelijk, een afdoend onderzoek is niet nodig. Op de planlocatie zijn twee watergangen te vinden, algemeen voorkomende amfibieën zijn hier niet uit te sluiten.

Zorgbeginsel

Binnen de gebieden is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhoppen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkterreinen in tact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ruim 9 Km ten zuidwesten en 11 Km ten noorden van de planlocatie. De werkzaamheden betreffen sloop en nieuwbouw.

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is noodzakelijk, gezien de aard van de werkzaamheden. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen eveneens niet worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op grote afstand van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voornemen, kan een effect worden verwacht. Het maken van een stikstofberekening is noodzakelijk.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de planlocatie aan de Structuurbaan te Nieuwegein worden ruimtelijke plannen voorbereid. Het betreft deels een leeg perceel waarop nieuwbouw zal plaatsvinden. De zuidkant van het perceel is een verhard bedrijventerrein waar twee loodsen staan. Het voornemen is deze loodsen te slopen en nieuwbouw te realiseren.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 4 mei 2020 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 4 mei 2020 is gebleken dat de kans op huismussen en gierzwaluwen niet is uit te sluiten. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk. De kans op aanwezigheid van vleermuizen is niet aannemelijk, een afdoend onderzoek is niet nodig. Op de planlocatie zijn twee watergangen te vinden, algemeen voorkomende amfibieën zijn hier niet uit te sluiten, maar geeft geen reden tot vervolgonderzoek.

Een ontheffing van de Wet Natuurbescherming is nodig als een effect op huismus of gierzwaluw niet is te vermijden.

Gezien de omgeving is de kans op aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Op de planlocatie is er mogelijkheid voor algemeen voorkomende broedvogels om te nestelen in de begroeiing en de bomen op het perceel. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden op de planlocatie.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is noodzakelijk, gezien de aard van de werkzaamheden. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen eveneens niet worden uitgesloten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- provincie-utrecht.nl
- waarneming.nl